

+PARTICIPATIE

JONGERENPARTICIPATIE

Quest 20 | Hoe gaat het? Over gezondheid, scheiden, jezelf mogen zijn en psychische problemen

najaar 2020

+PARTICIPATIE

Joost Oolders | directeur

Marinus Pranger | projectleider

mobiel: 06 2470 7150

vast: 050 72 000 89

marinus@plus-participatie.nl

Inhoud

Inleiding	3
... Even voorstellen	3
Samenvatting	4
1. Gezondheid	7
Q20/01 Voel jij je gezond?	8
... Wat is het minst gezond aan je leven (of leefstijl)?	8
Q20/02 Voel je je lichamelijk fit?	9
... Vind je dat er voldoende gesport en bewogen wordt door jongeren?	9
Q20/03 Rook je wel eens een sigaret of joint?	11
... Heb je afspraken gemaakt met je ouders over roken?	11
Q20/04 Drink je drankjes met alcohol?	13
... Heeft drinken volgens jullie invloed op hoe je presteert op school?	14
2. Scheiden	16
Q20/05 Zijn jouw ouders gescheiden?	16
Q20/06 Hoe ging de scheiding?	17
Q20/07 Hoe vond je het dat je ouders gingen scheiden?	18
... Wat heeft de meeste indruk op jou gemaakt wat betreft een scheiding?	18
Q20/08 Wat zou jij vinden van een maatje waarmee je zou kunnen praten over de scheiding?	19
Q20/09 Zou jij gebruik maken van een goede website met veel informatie over scheiden?	20
... Hoe zou je informatie over scheiden zoeken?	21
... Hoe kunnen we jongeren het beste helpen die thuis een nare scheiding meemaken?	21
3. Jezelf mogen zijn	23
Q20/10 Ben jij jezelf op school?	24
Q20/11 Worden in jouw omgeving mensen gediscrimineerd om wie ze zijn?	24
... Wat zou jou helpen om meer jezelf te zijn?	25
... Waardoor worden jongeren gepest, denk je	26
Q20/12 Wordt er op school voldoende aandacht besteed aan het feit dat iedereen zichzelf mag zijn?	28
Q20/13 Ken jij een leeftijdsgenoot die lesbisch, homoseksueel, biseksueel of transgender is?	29
Q20/14 Stel je twijfelt of je misschien lesbisch of homoseksueel bent. Wat zou je dan doen?	29
... Hoe zouden jongeren het beste geholpen kunnen worden als ze met deze twijfels zitten?	30
4. Psychische problemen	32
Q20/15 Ken jij leeftijdgenoten die zich somber of verdrietig voelen en hulp kunnen gebruiken?	33
Q20/16 Zou het voor deze persoon fijn zijn, als iemand op school daarmee zou kunnen helpen?	33
... Stel je voelt je vaak bang, boos, somber of verdrietig, wat zou jou dan vooral helpen?	34
Q20/17 Zou je gebruik maken van een goede website met informatie over problemen en hulp?	35
... Wat vinden jullie vooral goed aan de info op de website van 113?	35
Q20/18 Zijn je ouders wel eens heel somber of verdrietig?	36
Over +Participatie	37

Inleiding

In deze rapportage staan de resultaten van de twintigste Quest en Chat die +Participatie in opdracht van gemeente Ooststellingwerf heeft uitgezet. Het onderwerp is **Hoe gaat het?** Over problemen waar jongeren tegen aan lopen als het gaat over gezondheid, scheiden, jezelf mogen zijn en psychische problemen.

De Quest is door 186 jongeren uit gemeente Ooststellingwerf ingevuld. De groep bestaat uit 70 jongens en 116 meisjes. 61% van de jongeren (n=114) is 12, 13 of 14 jaar en 39% van de jongeren (n=72) is 15, 16 en 17 jaar. 67% van de jongeren (n=124) zit op het vmbo of mbo (vmbo-basis 3%, vmbo-kader 25% en mbo 39%). 33% van de jongeren (n=62) zit op de havo/vwo (havo 24% en vwo 9%).

Er hebben twee chats plaatsgevonden, één over 'gezondheid' en 'scheiden' één over 'jezelf mogen zijn' en 'psychische problemen'. Aan de chats hebben 10 jongeren deelgenomen. Ze stellen zich hier even voor. Om privacy redenen zijn de namen vervangen door een emoticon.

EVEN VOORSTELLEN

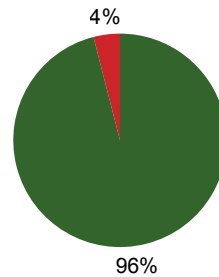
- : Ik ben 19 jaar, woon in Haulerwijk en ben 1e jaars student rechtsgeleerdheid aan de RUG.
- : Ik ben 14 jaar, kom uit Donkerbroek en zit op het Stellingwerfcollege
- : Ik ben 19 jaar, ik zit op het NHL Stenden en ik woon in Haulerwijk
- : Ik ben 16 jaar ik woon Haulerwijk en zit in de 4de van CSG Liudger in Waskemeer
- : Ik ben 19 jaar, woon in Haulerwijk en ben student psychologie in Deventer
- : Ik woon in ik Waskemeer en Bakkeveen, ben 15 jaar en ben op zoek naar een nieuwe school
- : Ik ben 14 jaar, woon in Donkerbroek en zit op het Stellingwerfcollege
- : Ik ben 17 jaar woon in Nijeberkoop, zit in Drachten op school ik doe Junior Business Controller
- : Ik ben 20 jaar en zit op het HBO in Leeuwarden
- : Ik ben 15 jaar en zit in de 3e klas op CSG Liudger

Samenvatting

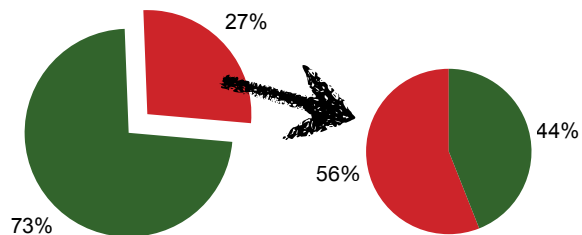
Hoe gaat het (in grafieken)

We hebben aan jongeren in gemeente Ooststellingwerf gevraagd of er problemen zijn waar ze tegenaan lopen als het gaat over gezondheid, scheiden, jezelf mogen zijn en psychische problemen? Samengevat gaat het zo met de jongeren:

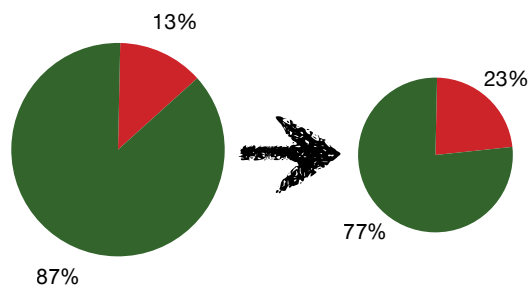
- Jongeren voelen zich gezond (96%).

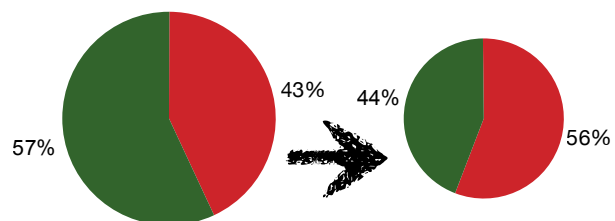
- Jongeren, waarvan de ouders gescheiden zijn, voelen zich vaak boos en erg verdrietig (56%).

- Havo/vwo-leerlingen hebben de meeste moeite om zichzelf te kunnen zijn (23%).

- Veel jongeren (15-17 jaar) kennen een leeftijdsgenoot die hulp zou kunnen gebruiken omdat die zich vaak bang, boos, somber of verdrietig voelt (56%).

1. Gezondheid

- Bijna alle jongeren voelen zich gezond. Gezondheid heeft voor jongeren vooral met bewegen en gezond eten te maken.
- De minst gezonde gewoonte van jongeren is de hoeveelheid schermtijd (veel op de telefoon en lang gamen).
- Jongeren vinden dat ze voldoende bewegen (sporten en naar school fietsen) en gezond genoeg eten. 1 op de 10 jongeren voelt zich lichamelijk niet fit omdat ze vaak ongezond eten of overgewicht hebben.
- Een kwart van de jongeren tussen de 15 en 17 jaar rookt wel eens een sigaret of joint. Van de jongere doelgroep (12-14 jaar) rookt 8% wel eens een sigaret of joint. Als jongeren roken is dat een keus die ze zelf maken (58%) of doen ze dat omdat vrienden het ook doen (42%).
- De meeste jongeren denken dat hun leeftijdgenoten eerder iets meer dan minder zijn gaan roken in vergelijking met een paar jaar geleden.
- Een kwart van de jongeren onder de 18 drinkt wel eens een drankje met alcohol. De helft omdat vrienden het ook doen en de andere helft omdat ze het zelf willen.
- Ouders maken minder vaak afspraken met hun kinderen van 15-17 jaar over alcoholgebruik (8%) dan over roken (25%).

2. Scheiden

- Jongeren waarvan de ouders gescheiden zijn (27%) ervaren de scheiding meestal moeizaam.
- Iets meer dan de helft van de jongeren met gescheiden ouders zijn (nog) boos en heel verdrietig. Deze, relatief grote, groep jongeren zit daar nu mee én zou hulp kunnen gebruiken.
- Tweederde van alle jongeren lijkt een maatje (leeftijdgenoot) waarmee je kunt praten als je ouders gaan scheiden nuttig. Echter jongeren van gescheiden ouders zien minder het nut van een maatje in dan jongeren waarvan de ouders niet gescheiden zijn.
- Alle jongeren met gescheiden ouders hebben geen behoefte aan een (nieuwe) website met veel informatie over scheiden. Er is (online) al genoeg informatie over scheiden te vinden, zeggen ze.

3. Jezelf mogen zijn

- De meeste jongeren kunnen zichzelf zijn op school, toch zitten er gemiddeld in elke klas 2 jongeren die het moeilijk vinden om zichzelf te uiten zoals ze zouden willen.
- Op het havo/vwo hebben jongeren meer het gevoel dat ze beoordeeld worden op wie ze zijn dan op het vmbo/mbo. Jezelf zijn binnen een vriendengroep is het moeilijkst.
- Ongeveer 1 op de 5 jongeren ziet in hun omgeving met enige regelmaat dat leeftijdgenoten gediscrimineerd worden om wie ze zijn of hoe ze doen.

- Veel jongeren vinden dat er op school voldoende aandacht besteed wordt aan jezelf mogen zijn. Over je gevoelens kunnen praten, dat er naar je geluisterd wordt en respect voor elkaar hebben zijn factoren die helpen om meer jezelf te kunnen zijn.
- Een kleinere groep jongeren (20%) vindt dat er op school meer aandacht en ruimte voor jezelf mogen zijn, moet komen.
- Als jongeren tussen de 12 en 14 jaar twijfelen of ze misschien lesbisch of homoseksueel zijn, zou de helft daar met hun ouders over spreken. De andere helft houdt het voor zichzelf omdat ze het eng vinden om met iemand te bespreken.
- De oudere doelgroep (15-17 jaar) vindt twijfel over hun geaardheid minder eng om te bespreken. Zij zouden het met hun beste vriend bespreken, met hun ouders of gewoon uitproberen.

4. Psychische problemen

- Meer dan de helft van de jongeren tussen 15 en 17 jaar kent een leeftijdgenoot die zich vaak bang, boos, somber of verdrietig voelt en denkt dat (professionele) hulp uitkomst zou kunnen bieden.
- Jongeren denken dat het fijn is als iemand op school, bijvoorbeeld een mentor of vertrouwenspersoon, zou kunnen helpen als iemand zich somber of verdrietig voelt. Daarnaast denken jongeren soms dat het fijn is als een externe professional hun leeftijdgenoot met problemen helpt.
- Jongeren zien niet zoveel in een 'nieuwe' website met goede informatie over problemen en hulp. Daar is online al genoeg informatie over te vinden. Veel jongeren zeggen dat ze waarschijnlijk niet op een website informatie gaan zoeken als ze zich vaak bang, boos, somber of verdrietig voelen.

1. Gezondheid

Bijna alle jongeren voelen zich gezond, slechts 4% van hun voelt zich niet gezond. Gezondheid heeft voor jongeren vooral met bewegen en gezond eten te maken. Ook speelt de mentale gezondheid een rol bij je gezond voelen.

De minst gezonde gewoontes van jongeren zijn vooral gerelateerd aan de hoeveelheid schermtijd (teveel op de telefoon en te lang gamen). Andere minder gezonde gewoontes zijn een slecht slaapritme (door bijvoorbeeld bijbaantjes) en onregelmatig eten.

De meeste jongeren (89%) bewegen voldoende (sporten en naar school fietsen) en eten gezond, zeggen ze. 9 op de 10 jongeren voelt zich lichamenlijk fit. 1 op de 10 jongeren voelt zich lichamenlijk niet fit vooral doordat ze te vaak ongezond eten (snacken en snoepen) of overgewicht hebben.

De jonge doelgroep (12-14 jaar) voelt zich vaker fit (93%) dan de doelgroep 15-17 jaar (81%). Dat verschil komt vooral doordat de oudere doelgroep vaker ongezond eet.

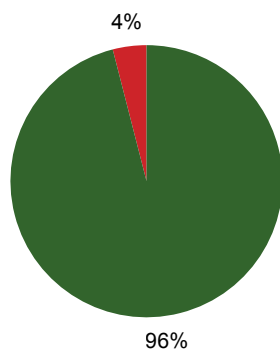
Ongeveer een kwart van de jongeren tussen de 15 en 17 jaar rookt wel eens een sigaret of joint. Van de jongere doelgroep rookt 8% wel eens een sigaret of joint. Iets meer dan de helft van de jongeren die roken (58%) geeft aan dat het een eigen keus is om te roken, iets minder dan de helft van hun (42%) zegt dat ze roken omdat vrienden dat ook doen.

De meeste jongeren denken dat hun leeftijdgenoten eerder iets meer dan minder zijn gaan roken in vergelijking met een paar jaar geleden. De stress van Corona speelt daarin ook een rol, denken ze.

Bijna 1 op de 4 van de jongeren tot en met 17 jaar zegt wel eens een drankje met alcohol te drinken. Iets minder dan de helft van hun (43%) doet dat omdat vrienden het ook doen.

Ouders maken minder vaak afspraken met hun kinderen van 15-17 jaar over alcoholgebruik (8%) dan over roken (25%).

Q20/01 VOEL JIJ JE GEZOND?

IN %	Totaal	12-14 jaar	15-17 jaar	vmbo/mbo	havo/vwo
	N = 186	114	72	124	62
JA	96	97	94	95	97
NEE	4	3	6	5	3

VOEL JIJ JE GEZOND?

- 👤: Ja, omdat ik niet ziek ben en ik goed in mijn vel zit
- 👤: Ja, omdat ik goed eet en 2 keer in de week sport
- 👤: Ja, mn conditie kan wel beter xD. Maar ik eet normaal en voel me mentaal ook gezond
- 👤: Ja, omdat ik me lekker voel en ben gezond
- 👤: Ja, qua wat ik eet en omdat ik veel sport
- 👤: Jazeker, Ik voel me gewoon fit
- 👤: Ja
- 👤: Over het algemeen wel, yes!
- 👤: Iedereen heeft wel z'n kwaaltjes en dingetjes maar als je het vergelijkt met mensen die echt ingrijpende ziektes hebben dan ben ik inderdaad gezond

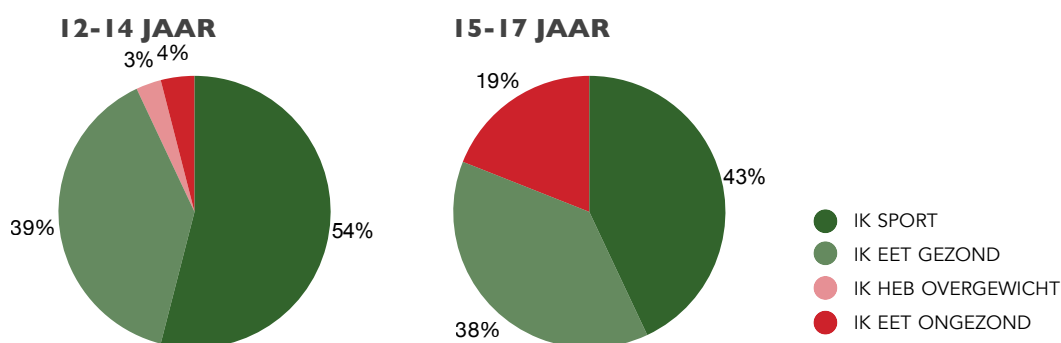
WAT IS HET MINST GEZOND AAN JE LEVEN (OF LEEFSTIJL)?

- 👤: Denk hoeveel tijd ik spendeer achter mn telefoon
- 👤: mijn werktijden zijn niet top dus mijn slaapritme is verpest en ik eet heel onregelmatig
- 👤: teveel op de telefoon en laptop
- 👤: Ik denk dat ik wel wat actiever zou mogen zijn op het gebied van sport en beweging.
- 👤: Mijn schermtijd
- 👤: Het eten en te veel gamen en achter telefoon
- 👤: Het alcohol gebruik in weekenden

WAT IS HET GEZONDST AAN JE LEVEN (OF LEEFSTIJL)?

- 👤: Sport
- 👤: Het sporten
- 👤: Ik sport bijna elke dag
- 👤: Denk mijn dagindeling/ritme
- 👤: Ik eet goed en gevarieerd
- 👤: Sport
- 👤: het fietsen naar school en doordeweeks lopen met mijn ouders
- 👤: het sporten en van binnen heel goed voelen

**Q20/02 VOEL JE JE LICHAAMELIJK FIT?
WAARDOOR KOMT HET VOORAL DAT JE WEL/NIET LICHAAMELIJK FIT VOELT?**

IN %	Totaal	12-14 jaar	15-17 jaar	vmbo/ mbo	havo/ vwo
N =	186	114	72	124	62
IK VOEL ME LICHAAMELIJK FIT	89	93	81	86	95
IK VOEL ME LICHAAMELIJK NIET FIT	11	7	19	14	5
IK SPORT (MINIMAAL 2X PER WEEK)	50	54	43	51	49
IK EET GEZOND	39	39	38	35	46
IK HEB OVERGEWICHT	2	3	0	2	0
IK EET TE VAAK ONGEZOND (SNACKS/ SNOEP)	9	4	19	12	5

VOEL JE JE LICHAAMELIJK FIT?

- 👧: Ik ga vaak naar de sportschool en merk het aan dat mijn conditie beter word
- 👧: Door school en andere hobby's heb ik weinig tijd om te sporten, maar probeer er wel meer tijd voor te maken.
- 👧: Maar mentaal fit omdat ik doe wat ik leuk vind en daar ook tijd in steek
- 👧: omdat ik aan mijzelf voel dat ik me beter ga voelen in sommige dingen.
- 👧: Lichamelijk fit, ja omdat ik gezond eet en ik merk dat aan mijn conditie doordat ik beter ben gaan eten is mijn conditie beter geworden
- 👧: omdat ik gezond eet dus mij fitter voel
- 👧: Ik vind niet persé dat ik lichamelijk fit ben. Ik ben slank maar mijn conditie is niet geweldig en ik raak redelijk snel uitgeput, dat komt ook door een onderliggende bindweefselstoornis.

VIND JE DAT ER VOLDOENDE GESPORT EN BEWOGEN WORDT DOOR JONGEREN?

- 👧: vaak wel
- 👧: ja denk het wel
- 👧: Ja denk van wel
- 👧: Vaak wel maar niet altijd ik denk dat het beter kan
- 👧: Ik denk het ook wel
- 👧: Ja volgens mij wel
- 👧: ik sport niet heel veel en in mijn omgeving ook niet echt maar we zijn wel sportief met af en toe een keer voetbellen weet niet zo goed hoe ik het moet uitlekken
- 👧: Over het algemeen wordt er genoeg gesport jawel, alleen tijdens de Coronaperiode hebben veel jongeren toch wel veel thuis gezeten en is het wel minder geworden. Dat heeft voor velen toch niet een heel positief effect gehad.

HOE KUN JE JONGEREN VERLEIDEN OM MEER TE GAAN BEWEGEN OF GEZONDER TE LEVEN?

- : korting op sportgelegenheden
- : want jongeren hebben niet veel geld
- : Samen met vrienden gaan bewegen
- : samen gaan sporten
- : Samen met ze gaan sporten
- : Korting van bijv de sportschool of de snacks en frisdranken duurder maken en gezond eten minder duur maken
- : Minder acties op ongezond eten, bepaalde dingen niet meer te verkopen in de supermarkt (energydrink ofzo)
- : Samen sporten

JULLIE NOEMEN AL KORTING OP SPORTEN. WAT KAN DE GEMEENTE DOEN OM JONGEREN TE HELPEN ZICH FITTER TE VOELEN DOOR GEZONDER TE LEVEN?

- : Meer activiteiten de organiseren
- : @ mee eens
- : ja meer activiteiten
- : sportevents waar je misschien iets mee wint ofzo
- : Activiteiten met prijzen dat vinden jongeren leuk
- : of wat leuk is met vrienden te doen
- : Activiteiten
- : Hangt er vanaf hoe je zoiets organiseert. Zoiets als de Snikkerun heeft meestal wel aardig wat bekijks maar de jongeren die niet actief zijn zullen daar niet snel aan mee gaan doen. Je zult de jongeren die al actief bezig zijn daar juist mee trekken.

HOEVEEL % VAN DE JONGEREN DIE JE KENT HEEFT OVERGEWICHT?

- : 5 procent denk ik
- : ik denk 1 tot 5% van wie ik ken denk ik
- : 10% denk ik
- : denk 1 tot 3 of zo
- : Ik denk ook ongeveer 10%
- : Klasgenoten zijn niet te dik, ik denk dat van de mensen die ik ken wel 5 a 10%
- : Ik vind het hier in de regio best meevallen met hoe erg jongeren overgewicht hebben, gokje tussen de 5-10%
- : Nog steeds te veel natuurlijk ^
- : 10
- : In Amerika is het erger

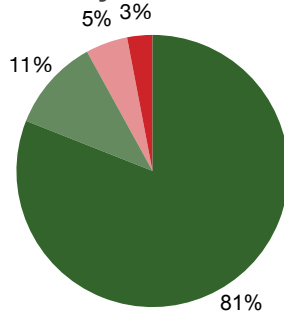
WAT SPEELT VOORAL EEN ROL BIJ HET HEBBEN VAN OVERGEWICHT, DENK JE?

- : ongezond eten en te weinig bewegen
- : teveel ongezond eten en misschien ook te weinig sport
- : Ik denk de combinatie daarvan
- : Ik denk de combinatie van beide
- : denk dat eten wel overheerst
- : Ongezonde eetgewoonten met name denk ik. Dit in combinatie met een niet actieve levensstijl maakt al snel dat er wat kilo's bijkomen
- : Ik denk de combinatie van allebei
- : ik denk te veel naar de winkel enzo

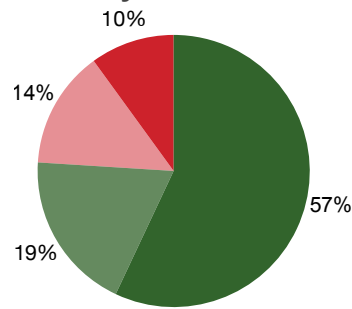
**Q20/03 ROOK JE WEL EENS EEN SIGARET OF JOINT?
WAARDOOR KOMT HET VOORAL DAT JE WEL/NIET ROOKT?**

- NEE, MIJN EIGEN KEUS
- NEE, AFSPRAKEN MET MIJN OUDERS
- JA, EIGEN KEUS
- JA, VRIENDEN DOEN HET OOK

12-14 JAAR

15-17 JAAR

IN %	Totaal	12-14 jaar	15-17 jaar	vmbo/mbo	havo/vwo
N =	186	114	72	124	62
IK BRINK DRANKJES MET ALCOHOL	23	18	24	24	29
IK BRINK GEEN DRANKJES MET ALCOHOL	82	92	70	70	80
JA, VRIENDEN DOEN HET OOK	10	3	10	9	15
JA, MIJN EIGEN KEUS	10	12	14	12	12
NEE, MIJN EIGEN KEUS	69	82	53	65	68
NEE, AFSPRAKEN MET MIJN OUDERS	14	9	19	18	5

ROKEN JIJ OF JE VRIENDEN/ KLASGENOTEN WEL EENS EEN SIGARET OF JOINT?

- 👤: Nooit
- 👤: Nooit
- 👤: nooit
- 👤: Nee nooit
- 👤: vroeger heb ik het wel gedaan, al 2 jaar niet meer ofzo
- 👤: om te proberen
- 👤: mijn klasgenoten wel maar ik niet
- 👤: Af en toe

HEB JE AFSPRAKEN GEMAAKT MET JE OUDERS OVER ROKEN?

- 👤: Ja, Dat ik niet ga roken
- 👤: Nee geen
- 👤: ik mag niet roken
- 👤: Nee
- 👤: ja eigenlijk gewoon niet roken

👧: nooit over gehad maar ze dachten toch dat ik het niet lekker vond

👧: Nee

👧: Alleen in de buurt zijn ervan is al smerig. Die afspraken hoefden bij ons dus ook absoluut niet gemaakt te worden want mijn ouders wisten wel dat ik dat niet ging doen

👧: ze zouden het niet waarderen nee

ROKEN JONGEREN MINDER DAN EEN PAAR JAAR GELEDEN?

👧: nee

👧: Nee denk even veel

👧: Ja dat denk ik wel

👧: ik denk dat jongeren juist meer roken

👧: Ik vindt dat jongeren juist meer zijn gaan roken

👧: denk haast meer door de stress van corona

👧: of verveling

👧: geen idee

👧: Het verbod op schoolpleinen ingevoerd in 2018 uit mijn hoofd hielp zeker wel. Nu heb ik er weinig zicht op aangezien ik lange tijd thuis heb gezeten door corona en nu op de uni zit met veel thuisstudie

WAAROM GAAN JONGEREN ROKEN, DENKEN JULLIE?

👧: vinden ze stoer

👧: @👧 precies

👧: Omdat ze teveel stress hebben

👧: Om stoer te doen

👧: Eerst proberen dan vaker met vrienden

👧: Ze denken dat het stoer is, eigenlijk hartstikke zielig

WANNEER Zouden JIJ OF JE VRIENDEN NIET OF MATIG ROKEN?

👧: workshops op school over de schadelijkheid ervan

👧: en duurder maken

👧: Mensen blijven het wel doen

👧: Niet meer met rokende mensen omgaan

👧: Stukje duurder maken

👧: het idd duurder maken

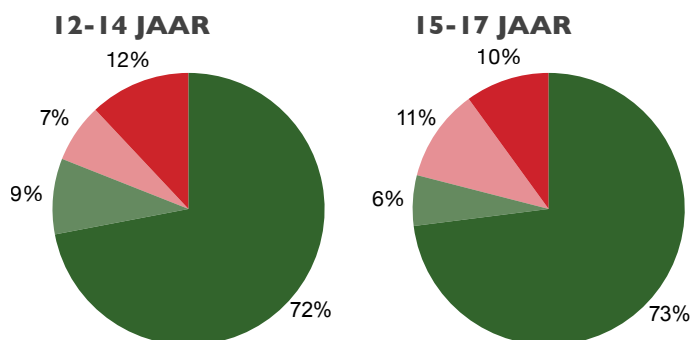
👧: Duurder maken

👧: duurder maken. Het buiten zicht plaatsen en de afschrikwekkende plaatjes helpt zeker.

👧: roken een nog negatievere gevoelswaarde geven waardoor rokers een nog slechter beeld krijgen

**Q20/04 DRINK JE DRANKJES MET ALCOHOL?
WAARDOOR KOMT HET VOORAL DAT JE WEL/NIET DRANKJES MET ALCOHOL DRINKT?**

- NEE, MIJN EIGEN KEUS
- NEE, AFSPRAKEN MET MIJN OUDERS
- JA, VRIENDEN DOEN HET OOK
- JA, MIJN EIGEN KEUS

IN %	Totaal	12-14 jaar	15-17 jaar	vmbo/ mbo	havo/ vwo
N =	186	114	72	124	62
IK DRINK DRANKJES MET ALCOHOL	23	18	21	24	29
IK DRINK GEEN DRANKJES MET ALCOHOL	77	82	79	76	71
JA, VRIENDEN DOEN HET OOK	10	7	10	11	15
JA, MIJN EIGEN KEUS	13	12	11	13	14
NEE, MIJN EIGEN KEUS	69	72	73	65	66
NEE, AFSPRAKEN MET MIJN OUDERS	8	9	6	11	5

VIND JE DAT ER VEEL ALCOHOLISCHE DRANKJES GEDRONKEN WORDT DOOR JE VRIENDEN OF JEZELF?

- 👤: niet pers mijn eigen vrienden maar jongeren over het algemeen wel veel te veel alcohol en roken
- 👤: ja word in mijn buurt wel gedaan
- 👤: Nee, ik vindt wel dat er te veel gerookt wordt door andere jongeren
- 👤: ja bij mij op school zijn er veel mensen die roken en drinken ik ken ook wel vrienden die het doen
- 👤: In de weekenden soms een drankje maar dat hoort erbij
- 👤: Ik ben er zelf van bewust hoe ongezond het is, maar er zijn weinig die dat zien of vooral willen inzien
- 👤: Niet mijn vrienden maar er zijn wel veel anderen die dat doen
- 👤: ikzelf drink niet
- 👤: Er wordt wel veel gedronken maar in mijn omgeving weten mensen het meestal nog wel goed te matigen.

... **LEG EENS UIT WAAROM JIJ OF JE VRIENDEN WEL EENS ALCOHOLISCHE DRANKJES DRINKEN?**

- 👧: Omdat het gewoon lekker is
- 👧: Ik drink niet
- 👦: omdat het lekker is
- 👦: Sommigen denken het nodig te hebben om het leuk te hebben, anderen vinden het lekker.
Ikzelf heb de behoefte niet
- 👧: ik drink niet
- 👧: Ik drink niet en mijn vrienden ook niet
- 👧: Hoort erbij

... **HEB JE AFSPRAKEN GEMAAKT MET JE OUDERS OVER DRINKEN?**

- 👦: dat het niet mag
- 👧: ja ik mag op mijn 16de wel een biertje nemen
- 👧: hahah ik ben 19 dus nee
- 👧: maar ze waardeerde het niet echt onder de 18 natuurlijk
- 👧: maar ze kunnen het ook niet verbieden
- 👧: Dat het niet mag
- 👦: Ik hoefde geen afspraken te maken omdat ik zelf de behoefte niet heb, daarnaast ben ik nu natuurlijk meerderjarig dus zou ik in principe mogen drinken wat ik wil.
- 👧: Dat het mag vanaf 18 jaar
- 👧: Meer ook niet
- 👧: Nee

... **WANNEER Zouden JIJ OF JE VRIENDEN NIET MEER OF MATIG ALCOHOLISCHE DRANKJES DRINKEN?**

- 👧: denk als je inziet hoe slecht het voor je is
- 👦: Haha maak een krat 50 euro en het wordt al een stuk minder aantrekkelijk denk ik
- 👧: hahaha ja
- 👦: @👦 echt zo
- 👧: @👦 ja precies
- 👧: @👦 helemaal mee eens

... **HEEFT DRINKEN VOLGENS JULLIE INVLOED OP HOE JE PRESTEERT OP SCHOOL?**

- 👧: Nee zoveel drink ik niet
- 👦: nee
- 👧: Daar ben ik het niet mee eens
- 👧: dat zou ik eigenlijk niet weten
- 👧: Nee drink niet veel
- 👧: Ik drink niet maar ik denk van wel
- 👧: alhoewel elk glas alcohol al schadelijk is
- 👦: Zoals ik zei drink ik niet maar ik kan me wel voorstellen dat mensen die de avond voor school of college een nacht uit zijn gegaan minder goed presteren en opletten bij de lessen of colleges.
- 👧: maar niet immens veel impact denk ik
- 👧: ja dat wel @👦

ALS ER MEER ACTIVITEITEN ZOUDE ZIJN, ZOU DIT JONGEREN HELPEN OM MINDER TE DRINKEN OF ROKEN?

BIJVOORBEELD CULTUUR, SPORT, MUZIEK,

- : Nee denk het niet. Daar komen ze ook weer samen en dan steken ze er weer op omdat veel jongeren alert met vrienden roken
- : Nee, omdat ze blijven omgaan met mensen die roken en die zeggen van neem er een en dan neem je er een en je raakt dan verslaafd
- : Kleine kans, misschien wel iets, maar ben bang van niet. Omdat er altijd mensen zijn die je misschien weer verleidt daarmee
- : Denk het niet
- : denk het niet, ik denk toch dat jongeren het stoer blijven vinden
- : nee denk het niet @ mee eens
- : Ze blijven het toch wel doen
- : wellicht
- : het moet gewoon duidelijk worden dat het juist niet stoer is om te doen

STEL IEMAND HEEFT PROBLEEMEN OP SCHOOL, ZOU DIE PERSOON DAN SNELLER GAAN ROKEN, DRINKEN OF DRUGS GEBRUIKEN?

- : denk het wel
- : Ja om stoer te lijken
- : Hangt van de persoon af, over het gemiddelde genomen is die kans wel aanwezig
- : Ik denk het wel
- : ja denk ik wel
- : Ik denk eerst drugs en dan roken
- : denk het wel
- : denk dat ze sneller alcohol zullen gebruiken

WAT ZOU JE KUNNEN DOEN OM DAT TE VOORKOMEN?

- : Ze op tijd helpen
- : Een gesprek met diegene voeren over zijn of haar probleem
- : dat scholen beter pubers leren begrijpen
- : Problemen op school tijdig signaleren, contact aanbieden en passende hulp bieden
- : Kijken hoe je diegene kunt helpen
- : er over praten
- : Helpen

2. Scheiden

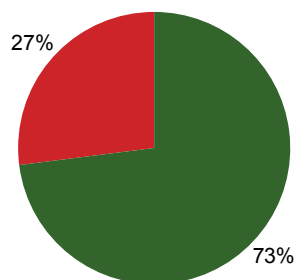
27% van de jongeren hebben een scheiding van hun ouders meegemaakt. Van hun heeft 3 van de 4 deze scheiding als moeizaam ervaren (40% 'moeizaam met veel ruzie' en 32% 'moeizaam, maar het is goed gegaan'). Bij een kwart van de jongeren verliep de scheiding van hun ouders soepel en zonder ruzie of was het zo lang gelden dat ze het niet meer konden herinneren.

We weten niet wanneer de scheiding plaatsvond, soms toen de jongere een baby was, soms kort geleden. Op dit moment is iets meer dan de helft van de jongeren met gescheiden ouders (nog) boos en heel verdrietig. Deze, relatief grote, groep jongeren (56%) zit daar nu mee én zou hulp kunnen gebruiken. 44% van de jongeren vindt het jammer dat hun ouders uit elkaar zijn, maar zeggen dat het zo beter is.

We hebben alle jongeren gevraagd: 'Stel je ouders gaan scheiden. Wat zou je vinden van een maatje waarmee je kunt praten over de scheiding? Bijvoorbeeld een leeftijdgenoot die veel van scheiden afweet,' Tweederde van de jongeren lijkt dat nuttig. Jongeren van gescheiden ouders zien daar minder het nut van in (50%) dan jongeren waarvan de ouders niet gescheiden zijn (73%).

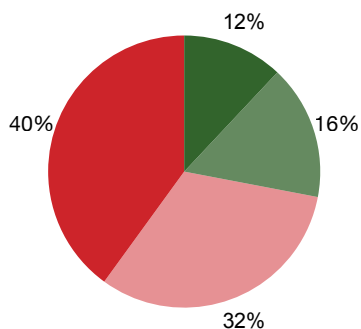
Alle jongeren met gescheiden ouders (100%) hebben geen behoefte aan een (nieuwe) website met veel informatie over scheiden. Ook de meeste jongeren waarvan de ouders niet gescheiden zijn (82%), zien het nut hiervan niet in. Er is (online) al genoeg informatie over scheiden te vinden, zeggen ze.

Q20/05 ZIJN JOUW OUDERS GESCEIDEN?

IN %	Totaal	12-14 jaar	15-17 jaar	vmbo/mbo	havo/vwo
N =	186	114	72	124	62
JA	27	30	23	32	18
NEE	73	70	27	68	82

**ALS OUDERS GESCHIEDEN ZIJN
Q20/06 HOE GING DE SCHEIDING?
(DE 'N' IS TE KLEIN OM UIT TE SPLITSEN.)**

IN %	Totaal
	N = 50
40%	Moeizaam, mijn ouders hadden veel ruzie
32%	Moeizaam, maar het is goed gegaan
12%	Niet moeizaam, mijn ouders hadden geen ruzie
16%	Ik was nog heel klein (lang gelden)

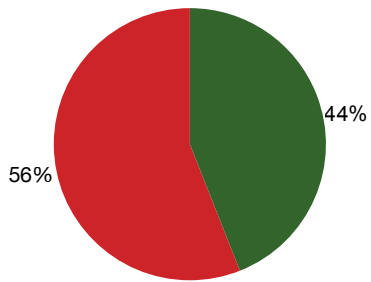
ZIJN JOUW OUDERS GESCHIEDEN?

- 👤: nee mijn ouders niet maar wel van vrienden
- 👤: Mijn ouders niet ouders van vrienden wel
- 👤: Nee alleen bij sommige vrienden wel ja
- 👤: mijn eigen ouders niet maar van vrienden wel
- 👤: mijne zinj gescheiden
- 👤: Nee mijn ouders niet. Mijn oom is gescheiden
- 👤: Ja
- 👤: Valt het er ook onder als je vader overleden is
- 👤: @👤 **NEE, SORRY OM TE HOREN, DAT BEDOEL IK HIER NIET.**

HOE GING DE SCHEIDING VAN JE OUDERS OF VAN OUDERS VAN VRIENDEN OF KLASGENOTEN?

- 👤: wel ruzie maar geen vecht scheiding
- 👤: dat weet ik zo niet
- 👤: Geen idee eigenlijk
- 👤: Was er niet echt dichtbij
- 👤: Ik weet niet hoe dat is gegaan tussen vrienden
- 👤: Geen idee, ik was nog heel klein
- 👤: Wel moeilijkheden bij die van mijn oom maar niet perse heftig
- 👤: weet ik niet

**ALS OUDERS GESCHIEDEN ZIJN
Q20/07 HOE VOND JE HET DAT JE OUDERS GINGEN SCHEIDEN?
(DE 'N' IS TE KLEIN OM UIT TE SPLITSEN.)**

IN %	Totaal
	N = 50
JAMMER, UITEINDELIJK BETER ZO	56
BOOS EN HEEL VERDRIETIG	44

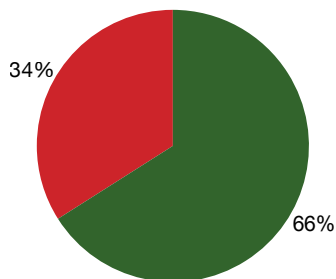

WAT HEEFT DE MEESTE INDRUK OP JOU GEMAAKT WAT BETREFT EEN SCHEIDING?

- 👦: dat mijn vader vreemd ging
- 👧: hoe naar het is als je op 2 plekken woont
- 👦: Hoe rot het is voor de kinderen, het zorgt voor een instabiele omgeving waarin het kind opgroeit wat later voor moeilijkheden kan zorgen
- 👧: Geen idee
- 👦: ik zou het echt niet weten
- 👧: Je krijgt er een heel ander leven door
- 👧: Heb geen idee

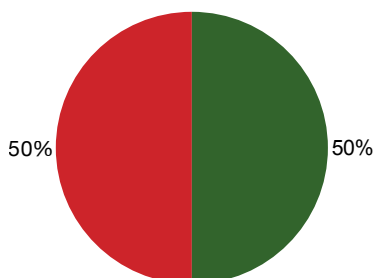
STEL JE OUDERS GAAN SCHEIDEN.
Q20/08 WAT ZOU JIJ VINDEN VAN EEN MAATJE WAARMEE JE ZOU KUNNEN PRATEN OVER DE SCHEIDING?
(EEN MAATJE DIE VEEL VAN SCHEIDEN ZOU AFWETEN)

TOTAAL

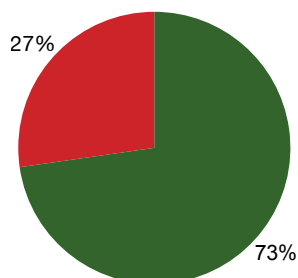

IN %	Totaal	ouders gescheiden	ouders niet gescheiden
% JONGEREN MET MENING OVER 'MAATJES' N =	88	28	60
JA, DAT LIJKT ME NUTTIG	66	50	73
NEE, DAT LIJKT ME NIET NUTTIG	34	50	27

**ouders
GESCHIEDEN**

**ouders NIET
GESCHIEDEN**

STEL JE OUDERS GAAN SCHEIDEN. WAT ZOU JIJ VINDEN VAN EEN MAATJE DIE VEEL VAN SCHEIDEN ZOU AFWETEN WAARMEE JE ZOU KUNNEN PRATEN OVER DE SCHEIDING?

- 👩: goed
- 👧: Denk dat zoiets wel kan werken ja
- 👦: dat zou denk ik wel helpen
- 👦: Zou kunnen helpen, hangt wederom van de behoeften van het kind af
- 👧: Goed
- 👧: Goed
- 👧: Goed

BIJ EEN 'MAATJE' DENK IK BIJVOORBEELD AAN IEMAND VAN ONGEVEER DEZELFDE LEEFTIJD, DIE OOK ZOIETS HEEFT MEEGEMAAKT. ZOU DAT ZINVOL ZIJN?

- 👧: ja denk wel
- 👦: ja
- 👧: Ja

👤 : Ja

👤 : ja dat denk ik wel

👤 : Ja

👤 : Ja

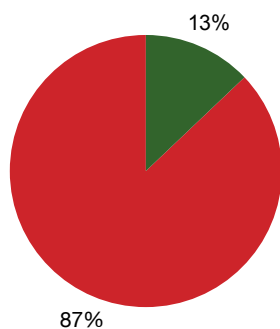
👤 : Iemand die wel wat ouder is, een 11 jarige zou moeite hebben om een 11 jarige te helpen.

Maar bij een 18 jarige kan het wel weer

ouders gaan scheiden.

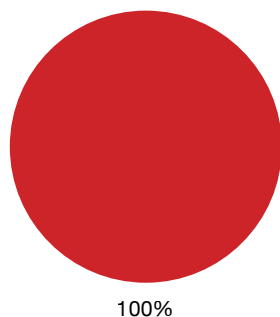
Q20/09 ZOU JIJ GEBRUIK MAKEN VAN EEN GOEDE WEBSITE MET VEEL INFORMATIE OVER SCHEIDEN?

TOTAAL

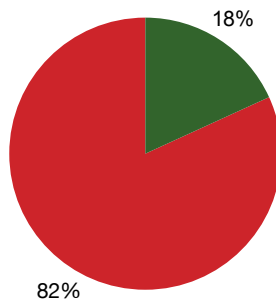

IN %	Totaal	ouders gescheiden	ouders niet gescheiden
% JONGEREN MET MENING OVER 'INFORMATIE' N =	115	40	75
JA, DAT LIJKT ME NUTTIG	13	0	18
NEE, DAT LIJKT ME NIET NUTTIG	87	100	82

ouders gescheiden

ouders niet gescheiden

STEL JE OUDERS GAAN SCHEIDEN. ZOU JIJ BEHOEFTE HEBBEN AAN EEN WEBSITE WAAR JIJ VEEL INFORMATIE ZOU KUNNEN VINDEN OVER SCHEIDING?

👤 : ja

👤 : dat weet ik niet

👤 : Misschien wel misschien niet

👤 : Er is genoeg info te vinden, geloof ik

👤 : jaweel

👤 : Ja denk t wel

👤: Nee

💬 **HOE ZOU JE INFORMATIE OVER SCHEIDEN ZOEKEN?**

👤: internet

👤: Internet

👤: Internet

👤: Internet

👤: inderdaad internet

👤: Praten met mensen die die ervaring ook hebben (gehad)

👤: Of misschien in boeken

👤: Boek

👤: verder waarschijnlijk internet idd

💬 **WAT VOOR INFORMATIE LIJKT JOU FIJN EN BELANGRIJK?**

👤: hoe het verder allemaal in werking gaat

👤: Tips voor de omgang ermee

👤: Zou het niet weten

👤: weet ik niet

👤: Wat er allemaal te wachten staat

👤: @👤 ja dat mee eens

👤: communiceren

👤: Heb geen idee

👤: Hangt van de leeftijd af, voor jongeren die gaan studeren zijn zaken als inkomensregelingen van ouders nuttig met betrekking tot studiefinanciering enzo

💬 **HOE KUNNEN WE JONGEREN HET BESTE HELPEN DIE THUIS EEN NARE SCHEIDING MEEMAKEN? EN DAAR ERG MEE ZITTEN? OP SCHOOL AANBIEDEN, EEN APP, WAT ZIJN JULLIE IDEEËN.**

👤: door er over te praten

👤: Praten

👤: @👤 @👤 mee eens

👤: Er over praten met je ouders zelf

👤: app is denk ik te kwetsbaar, ik denk 1 op 1 contact

👤: via school of een ander organisatie

👤: of dat je anoniem kan appen met een professional

👤: Vertrouwenspersonen op school zou het beste zijn idd Helpdesks zoals 113 ofzo bestaan er wel

💬 **WAT KAN JONGEREN OVER DE DREMPEL HELPEN OM HULP TE VRAGEN ALS ZE MET VERDRIET OF VRAGEN IVM HUN THUISITUATIE ZITTEN?**

👤: Het is een lastige situatie, ik denk echter niet dat de gemeente (als overheid) hier erg veel kan helpen. Er zijn bepaalde instanties die mocht dit nodig zijn emotionele ondersteuning kunnen bieden en kunnen helpen met het "nieuwe" leven maar ik denk niet dat dit een taak van de overheid is

👤: misschien met een vriend of vriendin

👤: Met ze praten en helpen

👤: @👤 mee eens

👤: door te praten

👤: In dat geval zou inderdaad het goed zijn om iemand te hebben waar je mee kan praten maar wederom zou dit lastig vanuit de gemeente kunnen komen naar mijn mening

👤: Praten

💬 **VAAK WEET DE GEMEENTE NIET WELKE JONGEREN MET PROBLEMEN ZITTEN. HOE KUN JE ZE OVER DE DREMPEL KRIJGEN DAT ZE HULP KUNNEN KRIJGEN?** 👤

👤: een anonieme chat misschien

👤: @👤: ja

👤: @👤: eens

👤: @👤: ja

👤: Het duidelijk maken via school dat het mogelijk is

👤: eens

👤: Voor een anonieme chat kan je beter bij instanties als 113 zijn of andere hulporganisaties dan dat de gemeente dit zou moeten doen. Zou erg veel geld kosten als elke gemeente mensen daarvoor in dienst zou moeten nemen

3. Jezelf mogen zijn

87% van de jongeren in gemeente Ooststellingwerf zegt dat ze zichzelf kunnen zijn op school, 13% van de jongeren heeft moeite om zichzelf te uiten zoals ze zouden willen. Op het havo/vwo hebben jongeren meer het gevoel dat ze beoordeeld worden op wie ze zijn (23%) dan op het vmbo/mbo (9%).

Ongeveer 1 op de 5 jongeren ziet in hun omgeving met enige regelmaat dat leeftijdgenoten gediscrimineerd worden om wie ze zijn of hoe ze doen.

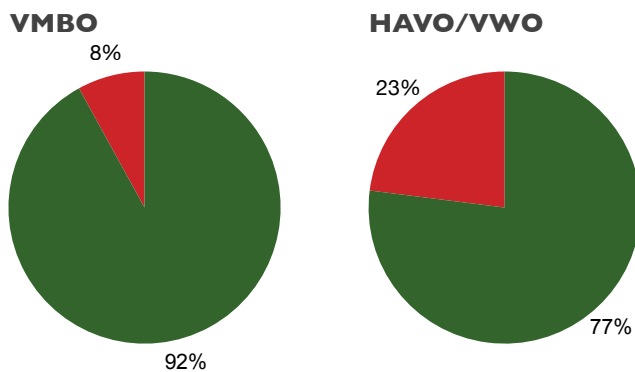
Jezelf zijn binnen een vriendengroep is het moeilijkst. Ook heeft een vervelende thuissituatie (stress, ruzie of scheiden) invloed op jongeren om zichzelf te kunnen zijn. Respect voor elkaar hebben, over je gevoelens kunnen praten en dat er naar je geluisterd wordt, zijn factoren die helpen om meer jezelf te kunnen zijn.

De meeste jongeren vinden dat er op school voldoende aandacht besteed wordt aan het feit dat iedereen zichzelf mag zijn (80%). 1 op de 5 jongeren (20%) vindt dat daar op school meer aandacht en ruimte voor zou moeten zijn.

De jonge doelgroep (12-14 jaar) kent iets vaker een leeftijdsgenoot die lesbisch, homoseksueel, biseksueel of transgender is (32%) dan de doelgroep 15 tot en met 17 jaar (22%).

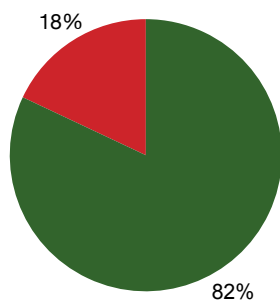
Als jongeren tussen de 12 en 14 jaar twifelen of ze misschien lesbisch of homoseksueel zijn, zouden ze daar met hun ouders over spreken (39%) of het voor zichzelf houden omdat ze het eng vinden om met iemand te bespreken (37%). De oudere doelgroep (15-17 jaar) vindt het minder eng om te bespreken (6% vindt het eng). Zij zouden, bij twijfel over geaardheid, het met hun beste vriend bespreken (33%), gewoon uitproberen (33%) of met hun ouders bespreken (28%).

Q20/10 BEN JIJ JEZELF OP SCHOOL?

IN %	Totaal	12-14 jaar	15-17 jaar	vmbo/mbo	havo/vwo
N =	186	114	72	124	62
JA	87	90	83	92	77
NEE	13	10	17	8	23

Q20/11 WORDEN IN JOUW OMGEVING MENSEN GEDISCRIMINEERD OM WIE ZE ZIJN?

IN %	Totaal	12-14 jaar	15-17 jaar	vmbo/mbo	havo/vwo
N =	186	114	72	124	62
JA	18	19	17	21	13
NEE	82	81	83	79	87

WAAR DENK JIJ AAN BIJ 'JEZELF MOGEN ZIJN'?

- 👤 : dat je mag zijn wie je wil zijn
- 👤 : dat ik kan doen wat ik zelf leuk en goed vindt om te doen.
- 👤 : dat je jezelf mag uiten zonder beoordeeld daarop te worden
- 👤 : daar ben ik het wel mee eens
- 👤 : Kunnen doen en laten wat je wilt, vrijheid
- 👤 : Dat ik kan doen wat ik leuk vind
- 👤 : Dat je doet wat je zelf leuk vind
- 👤 : dat je kan uiten hoe je bent, zonder dat je er om " uitgelachen " of iets word

- 👤: Dat je jezelf mag uiten op hoe je je voelt
- 👤: En bent
- 👤: Jezelf gedragen hoe je wilt zonder je anders voor te doen

💬 **ZIJN ER SITUATIES WAARIN JIJ NIET JEZELF KUNT ZIJN?**

- 👤: Nee omdat het mij niet boeit wat iemand van mij vindt
- 👤: Nee want het maakt niks uit wat een ander van me denkt
- 👤: Tijdens de lessen omdat dat niet mag van docenten
- 👤: thuis omdat er te veel ruzies zijn voelt thuis niet meer mijn thuis dus daarom heb ik het gevoel dat ik me zelf niet kan zijn
- 👤: Nee, helemaal niet
- 👤: Nee, gedraag me zoals ik wil
- 👤: ja soms met mijn vriendengroep
- 👤: nee niet
- 👤: Over het algemeen niet. Natuurlijk zijn er situaties waarin je serieus moet zijn of jezelf iets anders moet voordoen (zeg een sollicitatiegesprek) maar iedereen heeft natuurlijk verschillende petten die die op verschillende momenten op zet (om het maar even zo te noemen)

💬 **RUZIE THUIS KAN EEN OORZAAK WAARDOOR JE NIET JEZELF KUNT ZIJN. WAARDOOR ONTSTAAN RUZIES THUIS, DENKEN JULLIE?**

- 👤: meningsverschillen
- 👤: Onbegrip
- 👤: Teveel spanning
- 👤: Door meningsverschil
- 👤: Ik denk dat geld bij veel gezinnen ook ruzie's opleveren gelukkig val ik niet niet onder die groep.
- 👤: Discussies
- 👤: Meningverschil
- 👤: door een meningsverschil
- 👤: doordat er te veel verschillende stress in een huis is denk ik
- 👤: Maar ook door niet goed communiceren
- 👤: discussie's die te hoog oplopen
- 👤: niet naar elkaar luisteren
- 👤: bij mij gaan ruzies altijd over school dus daarom loop ik nu bij jeugdzorg en dat leveren nog meer ruzies op dus het liefst ben ik niet thuis.
- 👤: Omdat ik dan een onvoldoende heb gehaald of iets te laat ben maar ik haat mijn school heel erg dus ik ga er echt niet graag heen dus daar zijn wel meerdere malen ruzies per dag over.

💬 **WAT ZOU JOU HELPEN OM MEER JEZELF TE ZIJN?**

- 👤: dat er naar mijn mening geluisterd word
- 👤: Door erover te praten met iemand anders
- 👤: ik denk dat het helpt om jezelf te zijn door om te gaan met de mensen waar je het gevoel bij hebt dat dat kan
- 👤: dat iedereen je gewoon respecteert zoals je bent
- 👤: uitleggen aan iemand wat je voelt
- 👤: Met iemand anders praten
- 👤: Ik denk dat je beste vrienden je daar wel doorheen kunnen slepen

👤: over alles kunnen praten

👤: Ik voel me mezelf en kan me ook zo uiten. Daarnaast zou voor mensen waarbij dat niet zo is of waar vaak ruzie is het in beginsel al erg helpen om open te zijn richting de andere partij (bijvoorbeeld je ouders) zodat er een basis van begrip ontstaat.

👤: misschien een professional erbij halen die ze kunnen helpen

👤: @👤: eens

💬 **ZIJN ER SITUATIES WAARIN JOUW VRIENDEN OF KLASGENOTEN NIET ZICHZELF KUNNEN ZIJN?**

👤: niet dat ik weet, iedereen is gewoon wie hij/zij wilt zijn

👤: Niet dat ik weet

👤: Niet dat ik weet

👤: geen idee

👤: volgenss mij niet

👤: ik zou het niet echt weten

👤: Ik heb het gevoel dat het prima gaat

👤: Geen idee

👤: en daardoor kunnen ze niet zichzelf zijn

👤: niet echt

👤: Dat denk ik wel, als iemand niet in het perfect plaatje past, willen ze zich al snel aanpassen

💬 **(@👤) IS ER EEN 'PERFECT PLAATJE' WAAR JE OP SCHOOL IN MOET PASSEN?**

👤: Bij ons op school niet

👤: Je bent wie je bent

👤: @👤 idd

👤: er is geen perfect plaatje vind ik

👤: je kan zeggen niemand is perfect maar ik zeg liever iedereen is perfect op zijn of haar eigen manier dus er bestaat geen perfect plaatje

👤: @👤 ja precies dat

👤: Eens, maar toch word er nog heel veel gepest op scholen

👤: Nee er is geen perfect plaatje, iedereen doet zijn of haar eigen ding. Natuurlijk blijven pubers verder pubers en zullen ze bepaalde dingen niet begrijpen of anders naar dingen kijken wanneer die niet overeenkomen met wat zij gewend zijn

👤: dus er gaat toch iets mis

💬 **WAARDOOR WORDEN JONGEREN GEPEST, DENK JE**

👤: Hun uiterlijk en kleding

👤: Ik denk omdat mensen andere mensen die respecteren op hun gedrag of uiterlijk

👤: ik denk omdat ze misschien niet de kleding hebben aangezien veel mensen bij ons op school denken dat je dan arm bent en je niks kunt betalen

👤: als ze iets anders handelen dan de meeste mensen

👤: er anders uitzien inderdaad

👤: Uiterlijk

👤: Gepest worden heeft verschillende redenen. Ten eerste is de enige reden die er toe doet natuurlijk dat de "pester" in dit verhaal te dom is om te zien wat hij of zij doet. Daarnaast is het degene die gepest wordt die blijkbaar iets heeft waarom gepest wordt. Of dat nou is omdat iemand erg slim is, iets dikker dan anderen, rood haar heeft, of een andere afkomst heeft kan allemaal.

👤: Omdat andere denken dat ze beter zijn maar iedereen is gelijk en iedereen heeft goede en wat mindere punten maar toch word er gekeken naar uiterlijk terwijl als iemand de zelfde jas koopt als iemand anders is het ook niet goed want dan apen ze na

👤: Door er anders uitzien of geaardheid

💬 **ZIJN JULLIE WEL EENS GEPEST?**

👤: nee ik nooit

👤: Nee

👤: Nee

👤: Nee

👤: nee

👤: ja in klas 2 van de middelbare toen ik me iets anders kleeedde.

👤: niet echt pesten trouwens

👤: maar plagen

👤: ja ik werd gepest omdat ik dyslexie heb en dat ik niet zo snel kon lezen of dingen niet begreep

👤: op basisschool omdat ik niet goed genoeg kon voetballen

👤: Ehm, ja lastig om het te definiëren nu later. Er zijn dingen gebeurd die onder pesten zouden kunnen vallen en op sommige momenten was dat ook wel echt zo denk ik. Maar niet dat ik echt fysiek gepest werd ofzo

💬 **STEL JE WORDT GEPEST, WAAR ZOU JE DAN HULP ZOEKEN?**

👤: vertrouwenspersoon op school , thuis

👤: bij vrienden

👤: bij vrienden en als het heel erg is bij een psycholoog

👤: Antipest-coördinator

👤: op school bij mijn coach

👤: en thuis

👤: Vertrouwenspersoon of thuis

👤: En mijn vrienden

👤: Mn vrienden

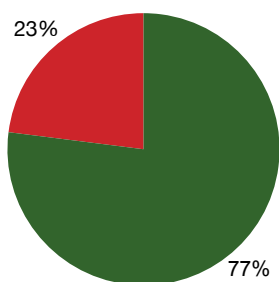
👤: bij mijn vrienden samen sta je sterk, daar bedoel ik mee als je met een groepje heen gaat om te zeggen dat het niet leuk is is het beter dan alleen

👤: Vrienden

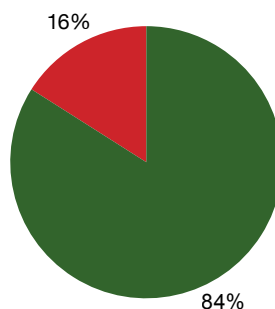
👤: Als er nu iets zou zijn zouden er op de RUG ook mensen zijn waar ik naar toe kan gaan maar ik ben zelf inmiddels natuurlijk al erg gegroeid in wie ik ben en zou dat soort dingen niet laten gebeuren. Afstand nemen en erboven staan

Q20/12 WORDT ER OP SCHOOL VOLDOENDE AANDACHT BESTEED AAN HET FEIT DAT IEDEREEN ZICHZELF MAG ZIJN?

VMBO

HAVO/VWO

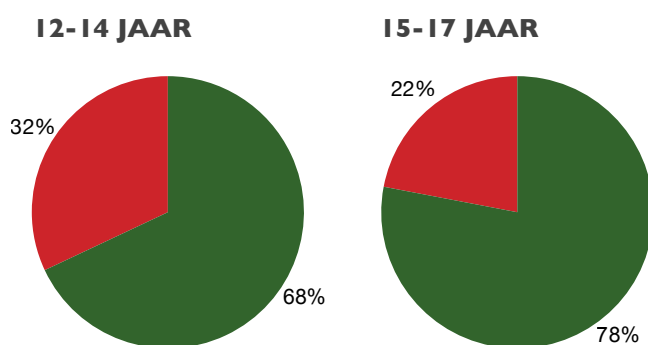
IN %	Totaal	12-14 jaar	15-17 jaar	vmbo/mbo	havo/vwo
	N = 186	114	72	124	62
JA	80	81	78	77	84
NEE	20	19	22	23	16

HOE WORDT ER OP SCHOOL AANDACHT BESTEED AAN HET FEIT DAT IEDEREEN ZICHZELF MAG ZIJN?

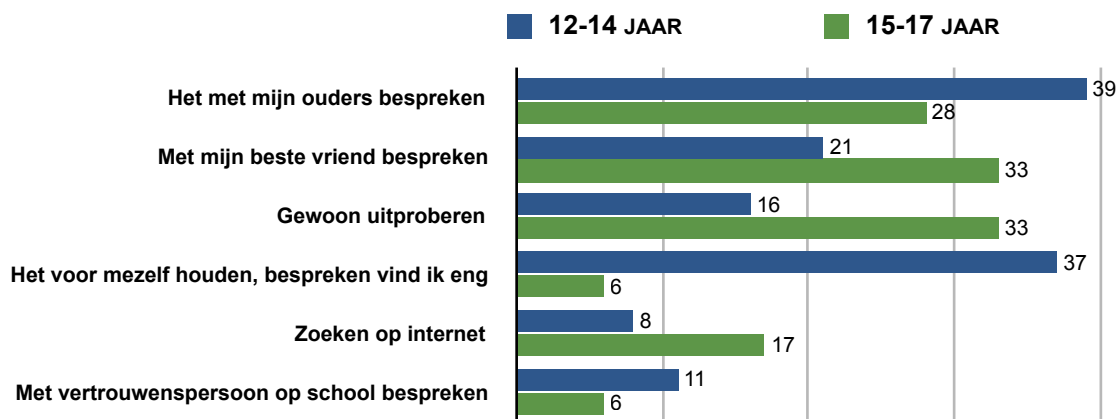
- 👩: op hogescholen wordt er niet echt iets aan gedaan voor zover ik heb ervaren
- 👩: Ik zit op het hbo, daar is het een beetje ieder voor zich en oordeelt niemand echt, omdat iedereen toch met zichzelf bezig is
- 👩: @👩 eens
- 👩: precies
- 👩: Op middelbaren scholen wordt er ook geen aandacht aan besteed
- 👩: bij ons heb ik echt het gevoel dat we door de leraren worden gekleineerd of belachelijk gemaakt word dus je kan niet echt je zelf zijn
- 👩: Weinig -
- 👩: Bijna niks
- 👩: Nee op de RUG heb ik ook nog niet echt iets gezien op een studentenvereniging of weet ik veel wat na.
- 👩: Op Sociaal Cultureel Werk had je wel dat ze aandacht besteden aan "purple friday" of "pride week" of weet ik veel wat ze het allemaal willen noemen
- 👩: je hebt wel gesprekjes bij ons op school maar ik weet verder niks

Q20/13 KEN JIJ EEN LEEFTIJDGENOOT DIE LESBISCH, HOMOSEKSUEEL, BISEKSUEEL OF TRANSGENDER IS?

IN %	Totaal	12-14 jaar	15-17 jaar	vmbo/mbo	havo/vwo
N =	186	114	72	124	62
JA	72	68	78	76	65
NEE	28	32	22	24	35

Q20/14 STEL JE TWIJFELT OF JE MISSCHIEN LESBISCH OF HOMOSEKSUEEL BENT. WAT ZOU JE DAN DOEN? (LESBISCH, HOMOSEKSUEEL, BISEKSUEEL OF TRANSGENDER BENT) MEER ANTWOORDEN MOGELIJK

IN %	Totaal	12-14 jaar	15-17 jaar	vmbo/mbo	havo/vwo
N =	186	114	72	124	62
MET MIJN BESTE VRIEND BESPREKEN	26	21	33	29	19
HET MET MIJN OUDERS BESPREKEN	34	39	28	39	26
ZOEKEN OP INTERNET	12	8	17	7	23
MET VERTROUWENSPERSOON OP SCHOOL BESPRK.	8	11	6	8	7
GEWOON UITPROBEREN	23	16	33	26	16
HET VOOR MEZELF HOUDEN, BESPREKEN VIND IK ENG	25	37	6	18	39

KENNEN JULLIE JONGEREN DIE MET HUN GEAARDHEID WORSTELLEN OF DAARDOOR NIET ZICHZELF KUNNEN ZIJN?

- : nee
- : nee ik ken daar niemand mee
- : Nee
- : Nee
- : Geaardheid is natuurlijk sowieso lastig maar ik geloof dat we nu in een samenleving leven waarin het toch grotendeels geaccepteerd wordt als je andere voorkeuren hebt
- : nee
- : Nee
- : nee
- : Niet dat ze ermee worstelen maar toch maken sommige het hun moeilijk
- : Precies, maar daardoor willen jongeren niet altijd zichzelf zijn

STEL JE TWIJFELT OF JE MISSCHIEN LESBISCH, HOMOSEKSUEEL, BISEKSUEEL OF TRANSGENDER BENT. WAT VIND JE DAAR ZELF VAN? EN WAT DENK JE DAT JE OUDERS EN VRIENDEN HIERVAN Zouden vinden?

- : Weet ik niet
- : Ouders goed vrienden weet ik niet
- : als je daaraan twijfelt gewoon met iemand over praten, en met je ouders
- : denk dat ze me wel zouden steunen
- : ik zou daar heel open met mijn moeder over kunnen praten en we hebben het er ook regelmatig over
- : ik zou op dat moment niet echt weten hoe ik me voel. Mijn ouders vinden dat niet erg maar ik denk dat mijn vrienden heel anders daar in zijn.
- : Ik zou als dat het geval was wel bang zijn dat mn vrienden me los laten
- : @👤 dat heb ik ook
- : Ik kan heel goed terecht bij mijn moeder, zij zou het totaal niet erg vinden, mijn vader zou het wel wat moeilijker vinden
- : En ik heb wel vriendinnen die er voor uitkomen dat ze op meisjes vallen, dus ik zou goed steun kunnen vinden bij mijn vriendinnen
- : Naja de eerste 3 en de laatste zit natuurlijk wel een groot verschil in (lesbisch, homoseksueel, biseksueel én transgender) Ik ben er zelf wel uit dat die zaken bij mij niet van toepassing zijn maar zou er wel met mensen over kunnen praten, heb ook wel vrienden die wel in een van de genoemde categorieën vallen.
- : Mijn ouders en vrienden zouden het wel accepteren

HOE Zouden jongeren het beste geholpen kunnen worden als ze met deze twijfels zitten?

- : erover praten in je naasten kring
- : er over praten met iedereen die je vertrouwt
- : Ik denk bij iemand die ze vertrouwen
- : door er over te praten
- : praten
- : Praten
- : Praten
- : Van je afbijten en laten zien uit welk hout je gesneden bent en geen zwakte tonen

👤: Erover praten absoluut, maar wel dat het vrij is en dat je niet meteen in een hokje wordt gedrukt omdat je er over nadenkt of weet ik veel. Maar zoals ik zeg seksuele voorkeur en zoiets als transgender is wel erg anders qua hoe je ermee moet omgaan.

HOE ZOU SCHOOL (OF DE GEMEENTE) DAARIN KUNNEN HELPEN?

👤: Dit is niet aan de gemeente, school heeft wel personen waar je bij terecht kan. Verder inderdaad de mensen waar je een goede band mee hebt dit zal voor iedere individu anders zijn

👤: ik denk de gemeente niet echt, omdat ze daar helemaal geen relatie of wat dan ook mee hebben. dus dat is niet echt snel vertrouwenspersoon

👤: echter is het goed als school wel genoeg vertrouwenspersonen daarvoor hebben

👤: ik ben het met @👤 en @👤 eens

👤: De gemeente moet mensen beschikbaar stellen waar je je verhaal kwijt kan en die begrip tonen voor de situatie

👤: Mensen beschikbaar stellen

👤: want niet iedereen kan even goed met z'n ouders en heeft misschien niet zoveel vrienden

4. Psychische problemen

Meer dan de helft van de jongeren tussen 15 en 17 jaar (56%) kent een leeftijdgenoot die zich vaak bang, boos, somber of verdrietig voelt en daarvoor hulp zou kunnen gebruiken. De jongere doelgroep (12-14 jaar) kent relatief minder vaak (35%) een leeftijdgenoot die hulp zou kunnen gebruiken omdat ze zich somber of verdrietig voelen.

Bovenstaande cijfers zeggen overigens niets over het aantal jongeren dat somber, verdrietig, boos of bang is, het geeft aan hoe vaak jongeren er mee in aanraking komen en hoe vaak ze denken dat (professionele) hulp uitkomst zou kunnen bieden.

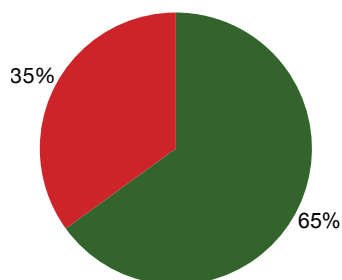
Als jongeren denken dat een leeftijdgenoot hulp kan gebruiken, vindt 43% van hun dat het voor die persoon fijn is als iemand op school, bijvoorbeeld een mentor of vertrouwenspersoon, daarbij zou kunnen helpen. 30% van de jongeren denkt dat misschien iemand op school of een externe professional zou kunnen helpen. En 28% van hun denkt vooral dat het fijn is als een externe professional hun leeftijdgenoot met problemen helpt.

Jongeren zien niet zoveel in een 'nieuwe' website met goede informatie over problemen en hulp. 'Die website is er natuurlijk al.' zeggen ze: 'De website van 113'. Toch zegt eenderde van de jongeren dat ze waarschijnlijk niet op een website informatie gaan zoeken als ze zich vaak bang, boos, somber of verdrietig voelen, 18% van de jongeren zou dan zeker informatie op een website opzoeken.

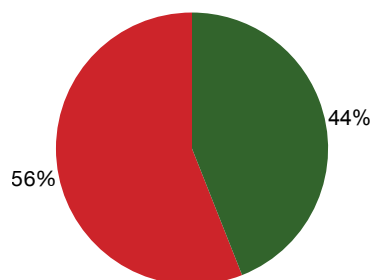
Jongeren vinden vooral goed aan de website van 113 dat daar op staat waar je hulp kunt zoeken. Verder vinden ze goed dat je kunt zien dat meer mensen 'jouw probleem' hebben en dat je er niet alleen voor staat.

**Q20/15 KEN JIJ LEEFTIJDGENOTEN DIE ZICH SOMBER OF VERDRIETIG VOELEN EN HULP KUNNEN GEBRUIKEN?
(DIE ZICH HEEL VAAK BANG, BOOS, SOMBER OF VERDRIETIG VOELEN EN VOLGENS JOU WEL HULP KUNNEN GEBRUIKEN?)**

12-14 JAAR

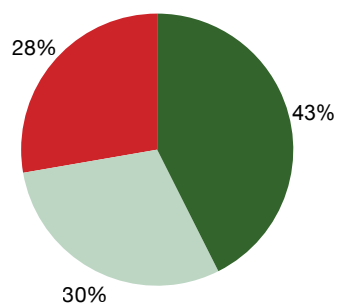

15-17 JAAR

IN %	Totaal	12-14 jaar	15-17 jaar	vmbo/mbo	havo/vwo
N =	186	114	72	124	62
JA	43	35	56	45	39
NEE	57	62	44	56	61

**Q20/16 ALS JE EEN LEEFTIJDGENOOT KENT DIE HULP KAN GEBRUIKEN ZOU HET VOOR DEZE PERSOON FIJN ZIJN, ALS IEMAND OP SCHOOL DAARMEE ZOU KUNNEN HELPEN?
(ZODAT HIJ/ZIJ ZICH MINDER BANG/BOOS/SOMBER OF VERDRIETIG VOELT.)**

IN %	Totaal	12-14 jaar	15-17 jaar	vmbo/mbo	havo/vwo
N =	80	40	40	56	24
JA	43	40	45	46	33
MISSCHIEN	30	40	20	36	17
NEE	28	20	35	18	50

KEN JIJ IEMAND VAN JOUW LEEFTIJD DIE ZICH VAAK BANG, BOOS, SOMBER OF VERDRIETIG VOELT, DIE VOLGENS JOU WEL HULP ZOU KUNNEN GEBRUIKEN?

- : Nee eigenlijk niet
- : ik kende wel iemand die is naar een psycholoog en psychiater gegaan
- : Nee niet echt
- : Nee
- : Ik ken wel mensen die wel hulp zouden kunnen gebruiken jawel.
- : nee niet in mijn naasten kring of zo
- : nee niet echt
- : Nee er komen niet vaak zulke dingen voor in mijn kring
- : Ik had vorig jaar daar wel iemand in de klas die dat had
- : ja ik ken wel iemand die ook met neigingen heeft gezeten (met zelfmoord)

(@👤) HEB JE OOK IETS ONDERNOMEN BIJ DEGENE MET ZELFMOORD NEIGINGEN?

- : ik ben er met diegene over gaan praten. omdat ik diegene graag wou helpen
- : Ik heb hulp gevraagd van mijn mentor omdat ik niet heel goed wist hoe ik er mee om moest gaan

STEL JE VOELT JE VAAK BANG, BOOS, SOMBER OF VERDRIETIG, WAT ZOU JOU DAN VOORAL HELPEN?

- : praten met vrienden
- : ik ga altijd even langs de paarden dan kan ik het kwijt
- : Wanneer je je zo voelt is het fijn als je mensen om je heen hebt die je begrijpen en die er voor je zijn
- : Ik denk hulp zoeken met andere mensen
- : Nadat mijn ouders zijn gescheiden, heb ik een paar keer gepraat met een vertrouwenspersoon op school, die geen mening over de situatie had
- : muziek
- : ik ga altijd gewoon het hele weekend op mijn kamer zitten dan doe ik mijn telefoon uit en wil ik niemand zien. Niet dat het helpt maar ik doe het toch.

HEB BEN JULLIE WEL EENS HULP GEVRAAGD VOOR IETS? WAAR DEED JE DIT TOEN? OF ALS JE NOOIT HULP GEVRAAGD HEBT, WAAR ZOU JE HULP VRAGEN?

- : ja bij mijn coach
- : Op school is onze mentor onze coach
- : dus het is eigenlijk gewoon mijn mentor
- : Naar mijn coach op school
- : ik niet echt
- : Bij de mentor
- : Ik denk dat ik met alleen mn vrienden al een heel eind kom
- : dan zou ik professionele hulp vragen
- : Nee niet echt
- : mijn moeder heeft hulp gevraagd bij jeugdzorg maar dat helpt niet
- : Ik heb wel eens hulp gevraagd maar niet voor mezelf maar over hoe ik een ander moest helpen die het moeilijk had. Gewoon via chat van 113

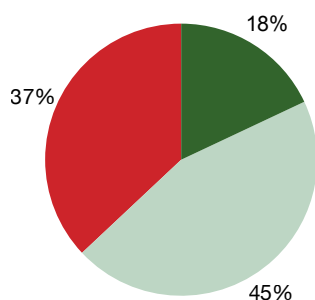
(@👤) WAT VOOR ADVIES KRIJG JE DAN?

- : Ze gaven met name aan dat het ten eerste fijn was dat ik met vragen kwam en ze gaven het advies vooral een luisterend oor te bieden en te helpen waar dat kon maar wel de positie waar

je in bent te realiseren en dat je niet een psycholoog wat dan ook bent of moet zijn. Gewoon een vriend.

👤: Daarnaast vroegen ze natuurlijk om die persoon waar het dan om ging ook contact op te laten nemen met hun. Op een manier waar zij comfortabel waren dus telefonisch of via chat of wat dan ook.

Q20/17 ZOU JE GEBRUIK MAKEN VAN EEN GOEDE WEBSITE MET INFORMATIE OVER PROBLEMEN EN HULP?

IN %	Totaal	12-14 jaar	15-17 jaar	vmbo/mbo	havo/vwo
N =	186	114	72	124	62
JA, DAT ZOU IK DOEN	18	19	17	18	20
MISSCHIEN, ZOU IK DAT DOEN	45	42	50	44	48
NEE, DAT IS NIKS VOOR MIJ	37	39	33	38	32

💬 **STEL DAT ER EEN GOEDE WEBSITE IS WAAR JE VEEL INFORMATIE KAN VINDEN OVER PROBLEMEN EN HULP, ZOU JE HIER DAN GEBRUIK VAN MAKEN?**

👤: ja ik zou er wel op kijken

👤: als het nodig zou zijn, wel

👤: Ja

👤: ik zou wel kijken

👤: Als het nodig is wel

👤: waarom niet zou ik denken

👤: Als ik het nodig heb dan wel

👤: als ik het nodig zou hebben wel ja

👤: Als het helpt waarom niet

👤: Die website is er natuurlijk wel van 113

👤: @👤 precies

👤: Ik zou er pas gebruik van maken wanneer het een rol speelt met het een of ander. Dus wanneer iemand in je omgeving hulp nodig heeft bijvoorbeeld

💬 **WAT VINDEN JULLIE VOORAL GOED AAN DE INFO OP DE WEBSITE VAN 113?**

👤: Op de website staan manieren waarop je hulp kan zoeken etc, ze laten gegevens zien waardoor mensen zich niet alleen voelen etc

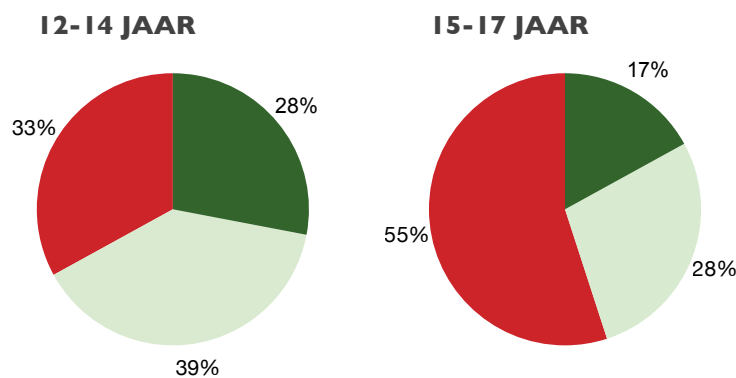
👤: ik zou het niet weten ik ben nog nooit op die website geweest

- 👤: @👤 mee eens
- 👤: waar je persoonlijke hulp kan vinden
- 👤: dat mensen weten dat ze niet alleen zijn en er meer mensen dat hebben
- 👤: Ik heb nog nooit die website gebruikt
- 👤: wat moet je moet doen, als iemand in je omgeving hulp nodig heeft
- 👤: verder heb ik die site nooit bezocht
- 👤: Ik heb die website nog nooit bezocht eerlijk gezegd en wist ook niet dat het bestond eigenlijk

💬 **DE 113 WEBSITE IS VOOR DUIDELIJKE PROBLEMEN. SOMS KAN HET ZIJN DAT ER KLEINERE PROBLEMEN ZIJN, ZOUDEN JULLIE DAAR OOK EEN WEBSITE VOOR WILLEN HEBBEN?**

- 👤: ja
- 👤: Ja
- 👤: ja
- 👤: ja
- 👤: ja
- 👤: Nee hoor, als je doelt op dat de gemeente een website zou moeten maken zou ik daar absoluut tegen zijn. Dat is in mijn optiek niet de taak van de gemeente, over allerlei onderwerpen is er online wel informatie te vinden of het nou gaat over liefdesverdriet of pesten.
- 👤: is een beetje overbodig denk ik

Q20/18 ZIJN JE OUDERS WEL EENS HEEL SOMBER OF VERDRIETIG? (WEL EENS HEEL BANG, BOOS, SOMBER OF VERDRIETIG?)

IN %	Totaal	12-14 jaar	15-17 jaar	vmbo/mbo	havo/vwo
N =	186	114	72	124	62
JA	24	28	17	21	29
NEE	45	39	55	40	55
WEET IK NIET	31	33	28	39	16

Over +Participatie

+Participatie maakt zich sterk jongeren structureel te betrekken bij beleidsontwikkelingen. Veel (lokale)overheden en organisaties vinden het, net als +Participatie, belangrijk dat jongeren betrokken zijn bij beleid dat hen zelf aangaat. Wij hebben een goed alternatief voor jongerenraden: het Denknetaerk.

Het Denknetaerk bestaat uit een vast aantal leden. Deze jongeren worden specifiek uitgekozen op grond van de vraag. Ze communiceren vooral met digitale middelen, bijvoorbeeld in een begeleide gesloten chat-omgeving. Gemeenten krijgen een breed gedragen en gefundeerde mening van de jongeren. De meningen, ideeën en resultaten worden uitgewerkt in een heldere beleids-adviesrapportage.

+Participatie is een bureau voor jongerenparticipatie, jongerenonderzoek en creatieve projecten. Onze focus ligt op kinderen, jongeren, studenten en jong-volwassenen (8-28 jaar). Wij bieden onze klanten al meer dan 20 jaar kennis, strategie en creatie om jongeren te begrijpen en te bereiken.

De werkwijze van +Participatie kenmerkt zich door:

- **Actieve & dynamische database:** +Participatie maakt gebruik van haar eigen jongeren-community waarin jongeren met verschillende achtergronden en interessegebieden intrinsiek gemotiveerd zijn tot het geven van hun mening.
- **Aansprekende tools:** Met de participatie-instrumenten van +Participatie kunnen op een efficiënte manier relevante meningen en ideeën achterhaald worden.
- **Authentiek resultaat:** +Participatie 'verstaat' wat Generatie Y (na 1984) écht beweegt.
- **Gedegen rapportage:** De resultaten worden weergegeven in heldere tabellen en grafieken, toepasbaar gemaakt in een duidelijk advies. In één oogopslag is duidelijk wat jongeren van een thema vinden.

+PARTICIPATIE

Marinus Pranger | projectleider

mobiel: 06 2470 7150

marinus@plus-participatie.nl